

Esas No : 1981/845

Karar No : 1981/590

OZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara

ilişkin bulunmakla birlikte,1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Selim Yeşilördek ve Arkadaşları

O L A Y : Çevrelerinde sol görüşlü olarak bilinen yakınıcılar ve bir kısım

olay tanıklarının,15.4.1980 günü saat 20.30 sıralarında Merzifon İlçesi Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan Yetkin Kiraathanesinde oturup televizyon izlemeye gittikleri sırada,Eski-hal Sokağının Cumhuriyet Caddesi tarafından toplanmış bulunan ve çevrelerinde sağ görüşlü olarak tanınan sanık Selim Yeşilördek ile diğer sanıkların içinde buldukları 35-40 kişiden oluşan bir kalabalığın "orospu çocukları,buradan nasıl geçersiniz vs."diyerek hep birlikte üzerlerine saldırdıkları,yakınıcıların kaçarak Yetkin Kiraathanesinin merdivenlerine kadar geri çekildikleri,sonra da kahvehanede bulunan Yaşar Kaygısız ile birlikte kendilerine saldıran sanıklar ve arkadaşlarına dönerek "geçsek ne olur" dediklerinde,sağ görüşlü grubun bir kısmının orada bulunan MHP binasına girdiği,bir kısmının da Çarşıya,aşağıya doğru dağıldığı,sanıklar Selim Yeşilördek,Mükerrem Altan,İlhami Melemez ve Necati Türe'nin birkaç adım Cumhuriyet Caddesi tarafına açılarak tabancalarını çektikleri,namluları yakınıcılara doğru tutarak,öldürmek kastı ile ateş ettikleri,olayda kullanılan silahların ele geçirilemediği,yakınıcıların kiraathaneye doğru kaçmaya başladıkları,sanıklardan hangisinin tabancasından çıktığı belli olmayan bir merminin Yaşar Kaygısız adlı kişinin öldürüldüğü yerine isabet ettiği ve hastaneye kaldırılırken öldüğü,sanıkların yakınıcıların tümünü öldürmek için yaylım ateşi açtıkları saptandığı ileri sürülerek Amasya C.Savcılığı'nca Selim Yeşilördek,Mükerrem Altan,Necati Duran,İlhami Melemez ve Necati Türe'nin eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 448.,463.,448.(5 defa)62.,6136 sayılı Yasa'nın 13/1.diğer sanıkların Türk Ceza Yasası'nın 464/2-4.,maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Amasya Ağır Ceza Mahkemesi, 2.5.1980 gününde,1980/101-67 sayı ile,sanıklara atılı suçların,temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinden olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi,25.5.1981 gününde,1981/95 esas sayı ile;1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesine öne sürerek ve Amasya Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli bulunduğu kanısına vardığını belirterek,2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCİMLEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Kyer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 9.10.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsunun aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, yurt çapında 12.9.1980 günü ilan edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce 15.4.1980 de Merzifanda işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinden, sanıkların sağ, yakınıcılarla maktülün sol görüşlü oldukları, suçun siyasal ve ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı ve bunun gerek iddianame gerekse Amasya Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı ile de doğrulandığı anlaşılmaktadır.

Sanıklara atılı suçun, siyasal ve ideolojik amaçlı olması nedeniyle, sıkıyönetim ile nina neden olan olaylara ilişkin bulunduğu, yaşam hakkına yönelik bu eylemin Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği açıktır. Ancak suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen üç aylık süre dışında işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla umumi ve müşterek gaye içinde irtibatlı olarak işlendiğini ve bunlarla örgütsel ve organik bağlantısının gösteren yeterli delil ve bulguya dosyada rastlanmadığından, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, Amasya Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

ulu

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Amasya Ağır Ceza Mahkemesi nin 2.5.1980 günü, 1980/101-67 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1981 gününde, kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

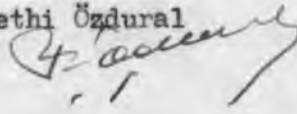
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Pethi Özatural

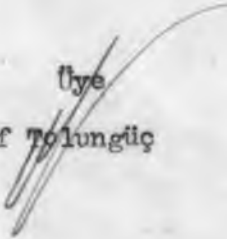
Üye

İsmail Oğus

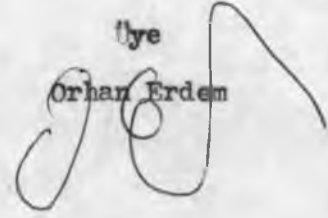
Üye

Şeref Tolungüç

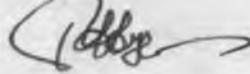
Üye

Orhan Erdem

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

G/T.

15.12.1981